

5.SINIFLAR / TÜRKÇE DERSİ

2.DÖNEM 2. YAZILI ÇALIŞMA
SORULARI

1. Çocuklarda televizyon seyretme alışkanlığı sadece okul başarısını etkilemekle kalmıyor; çocukların fiziksel, sosyal, zihinsel ve duygusal gelişimlerini de yavaşlatıyor. Çocuk, televizyon başında yeterince hareket etmediği ve biriken enerjisini harcayamadığı için devamlı kilo almaktadır. Sokakta arkadaşlarıyla oyun oynayan ve koşan bir çocuk birikmiş vücut enerjisini boşalttığı için rahatlamakta; eve sakinleşmiş olarak dönmektedir. Halbuki televizyonun karşısında saatlerce oturan bir çocuk enerjisini boşaltmak şöyle dursun, aksine bu cihazlardan yayılan elektromanyetizasyona maruz kalmakta ve bu çocukların vücudundaki statik elektrik yükü artmaktadır. Bu sebeple, televizyon bağımlısı çocuklar daha sinirli ve daha saldırgandır. Çocuklar yaşlarına uygun olmayan programları izlediklerinde çocukların kafaları karışır, ruh sağlıkları bozulur.

Televizyonun çocuklara verdiği zararlardan hangisine bu parçada değinilmemiştir?

- A) Okul başarısını olumsuz yönde etkiler.
B) Hareketsiz bir yaşama ve kilo alımına sebep olur.
C) Zararlı ışınlara maruz kalmaktadır.
D) Konuşma, yazma gibi temel becerileri zayıflar.

2. İstanbul aşkıyla Fatih olurum
Dağları, çağlara götürürüm ben
Kocatepe’de mevzi bulurum
“Akdeniz’i ilk hedef” görürüm ben

Yukarıdaki dördlüğün teması hangisidir?

- A) Tarih bilinci
B) Vatan sevgisi
C) Doğa aşkı
D) Başarma isteği

3. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti getirilmelidir?**

- A) Sınıfta şirin mi şirin bir çocuk vardı
B) Başkanla konuşmaya sen mi gideceksin
C) Babam işten geldi mi hep birlikte yemeğe otururuz
D) Gelirken bize de bir ekmek alır mısın, dedi komşusuna

4.

Burcu

Tüm gün sokaklarda başıboş dolaşıyor, vakit öldürüyor.

Burcu’nun cümlesindeki hangi sözcük gerçek anlamı dışında kullanılmıştır?

- A) Sokaklarda
B) Öldürüyor
C) Dolaşıyor
D) Başıboş

5. Sıra sayıları rakamla ve yazıyla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda rakamdan sonra nokta kullanılır veya kesme işareti kullanılarak uygun ek getirilir.

Hangi cümlede yukarıda verilen kurala uymaktan kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Sınıf listesinde 9. sıradayım
B) Kitabın 85’inci sayfasından çok etkilendim.
C) Yarışmada 2.’inci oldum.
D) Bu apartmanın beşinci katında oturuyoruz.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yorum sözü konusu değildir?**

- A) Beni gayet sıcak bir şekilde karşıladılar.
B) Öz güven pek çok başarının anahtarıdır.
C) Geçen seyrettiğimiz film biraz sıkıcıydı.
D) Çantasını unuttuğu için annesini aradı.

7. I. Akıllı düşman akılsız dosttan hayırlıdır.
II. Okula Sena geldi, Hilal gelmedi.
III. Bardağın yarısı dolu, yarısı boştu.
IV. Bedenim yaşlandı ama ruhum hala genç.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

5.SINIFLAR / TÜRKÇE DERSİ

2.DÖNEM 2. YAZILI ÇALIŞMA
SORULARI

8. Yol ovanın içinden geçiyordu. Dün gece yağın yağmur tarlaları çamur deryasına döndürmüştü. Daha önce toplanıp çuvallanmış patates ve soğanlar suyun ve çamurun içinde kaldığı için artık satılamayacak durumdaydılar. Hasat zamanı yağın yağmur bereket değil sıkıntı yaşattı hep.

Bu parçada hikaye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Kişi B) Yer
C) Olay D) Zaman

9. 1. Derin bir sessizlik çöktü ortama.
2. Denizin derin kısmında yüzmeyin.
3. Derin bir tarih bilgisine sahipti.
4. Bataklık derin gözüküyordu.

"Derin" sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2
C) 3 D) 4

10. "Toprak ana tüm hayvanları bağrına bastı." cümlesinde insana özgü bir davranış toprağa yüklenmiştir. Bu sanata kişileştirme denir.

Aşağıdakilerden hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım yoktur?

- A) Eski günler her köşede bizi bekler.
B) Tilki aklından geçenleri bir bir paylaştı bizle.
C) Dağ gibi adam üç günde yıkıldı.
D) Çoban çeşmesi iç çekip hüznünlendi.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlış vardır?**

- A) Bu insanlar, Adana'ya yerleşmek için mi geldiler?
B) Ankara Kalesi'ne yapılacak geziye kimler katılacak?
C) Manyas gölü, geniş ve sığ bir tatlı su gölüdür.
D) "Kaplumbağa Terbiyecisi" tablosu Osman Hamdi Bey'e aittir.

12. **Aşağıdakilerden hangisi hikâye edici bir metinden alınmamıştır?**

- A) Keloğlan ve zavallı anacığı, geçim sıkıntısı içinde yaşıyorlarmış. Bir kuru ekmek, bir parça peynirle günlerce idare ederlirmiş. Tarlaları çok verimsizmiş. Üstelik senelerin birinde öyle bir kıtlık olmuş ki bağ bahçeleri hep kurumuş, mısır tarlaları bodur kalmış.
B) İpek Yolu'nun önemli duraklarından biri olan Bursa, tarih boyunca oluşturduğu çarşı kültürünü bugün hâlâ yaşatan şehirlerimizden. Pek çok yangınla harap olsa da her seferinde hayata yeniden dönen Kapalı Çarşı, Ulu Cami'nin kuzeyinden başlayıp Koza Han'a kadar uzanıyor.
C) Tilki ile kedi sohbet ediyorlarmış. Tilki durmadan ne kadar hilekâr ve kurnaz olduğunu anlatıyormuş. Söylediğine göre düşmanları onu alt edemezmiş çünkü pek çok oyun ve hile bilirmiş. Kedi biraz da utanarak "Ben fazla oyun bilmem ki!" demiş.
D) Birinci dönem bitmek üzereydi. Elif her günkü gibi okuldan eve dönüyordu. Eve yaklaşıyordu, ana caddeden ayrıldı ama eve gideceği yol kapalıydı. Bu yüzden kimsenin geçmediği ıssız ve kestirme bir yoldan gitmek zorunda kaldı. Yolda bir teyze yavaş yavaş yürüyordu, Elif ona doğru yaklaştı.

13. - Duygusalıık bildiren cümle

- Karşılaştırma cümlesi

- Abartı bildiren cümle

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümle çeşitlerinden herhangi birine örnek olamaz?

- A) Küçük kız, sudan çıkabilmek için hemen ağaca tutundu.
B) Zavallı adam açlıktan ve susuzluktan yorgun düşmüştü.
C) Bir haftadır gece gündüz uyumadan sınava çalışıyor.
D) Sebze yemeklerini etli yemeklerden çok severim.

5.SINIFLAR / TÜRKÇE DERSİ

2.DÖNEM 2. YAZILI ÇALIŞMA
SORULARI

14. İsimden isim yapım eki olan -lık eki; yer, araç-gereç, meslek vb. bildiren isimler türetir.

Buna göre "-lık" eki aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yer ismi türetmiştir?

- A) Anne köpek yavrularıyla birlikte samanlığa sığınmış.
B) Kırık dökük mutfaktaki sebzelik bomboştı.
C) Mevsimlik işçilerin memleketlerine geri dönüşü başlamış.
D) Hayvanlara karşı bu yapılanlar vicdansızlık.

15. Türkçede kökler, isim kökleri ve fiil kökleri olmak üzere ikiye ayrılır. Varlıkların, kavramların, duyguların ismi olan köklere isim kökü; iş, oluş, durum bildiren köklere ise fiil kökü denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki altı çizili sözcük köklerinden hangisi fiildir?

- A) Baharın gelmesiyle doğa yeniden yeşillendi.
B) Sıkı bir çalışmanın ardından istediği bölümü kazandı.
C) Köyün bütün köpekleri gece boyu havladı.
D) Gemiye limana bağlayabilmek için büyük çaba sarf etti.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan atasözü mecaz anlamı değildir?

- A) Keskin sirke küpüne zarar.
B) Bir çöplükte iki horoz ötmez.
C) Bugünün işini yarına bırakma.
D) Minareyi çalan kılıfını hazırlar.

17. - Sınıfça bahçeye çıkarak çeşitli oyunlar oynadık.

- Elindeki kaşığı sertçe masaya vurunca ortamda derin bir sessizlik oldu.

- Dersi uygulamalı işlediğimizde daha iyi anlıyorum.

Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü daralması B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünsüz benzeşmesi D) Ünlü düşmesi

18. (1) Ren geyikleri likenlerle, bazı küçük çalılarla ve otlarla beslenir. (2) Kışın karalar karla kaplandığından Ren geyiklerinin yiyecek bulması zorlaşır. (3) Bu nedenle her yıl kış mevsimi geldiğinde bazı ren geyikleri yiyecek bulabilmek için güneye doğru göç eder. (4) Yaz geldiğindeyse kuzeye geri dönerler.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde Ren geyiklerinin göç etme sebebi açıklanmıştır?

- A) 1 B) 2
C) 3 D) 4

19. - Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar büyük harfle başlar.

- Hitaplar büyük harfle başlar.

- Eser adları adları büyük harfle başlar.

- Cümleler büyük harfle başlar.

Yukarıdaki açıklamalara göre hangi cümlede büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Ömer Seyfettin'in "kaşığı" adlı öyküsünü okuyorum.
B) Akşam Zeynep Hanım'a gideceğiz.
C) Konuşmasına "Sevgili Arkadaşlar" diye başlamıştı.
D) Bugün Doktor Yağız Bey izinliymiş.

20. Koku, havadaki moleküllerin duyu organları tarafından algılanması olarak tanımlanabilir. İnsanlarda ve omurgalı hayvanlarda burun boşluğunda almaç denen sinir uçları bulunur. Koku molekülleri bu almaçlara bağlanır ve bunun sonucunda da bir uyarı oluşur. Bu uyarı beynimizin iç kısmında yer alan limbik sisteme iletilir. Burada da kokunun ne olduğu algılanır. Burundaki almaçların yüzeyinde yer alan küçük çıkıntılar, almaçların yüzey alanının büyümesini sağlar. Bu durum, almaçların kokuya neden olan daha fazla molekülle temas etmesini kolaylaştırır.

Aşağıda anlamları verilen sözcükleri metinden bulmacaya yerleştiriniz.

1. Kafatasının içinde beyin zarları ile örtülü, iki yarım küre biçiminde sinir kütlesinden oluşan, duyum ve bilinç merkezlerinin bulunduğu organ.
2. Alınla üst dudak arasında bulunan, çıkıntılı, iki delikli koklama ve solunum organı.
3. Sırt boyunca uzanarak vücuda destek sağlayan, kemikten, kıkırdaktan veya her ikisinden oluşan, içinde omuriliği barındıran kemik yapı.
4. Nesnelerden yayılan küçücük zerreciklerin burun zarı üzerindeki özel sinirlerde uyandırdığı duygu.
5. Bir olayı veya bir nesnenin varlığını duyu organlarıyla kavramak, idrak etmek.

